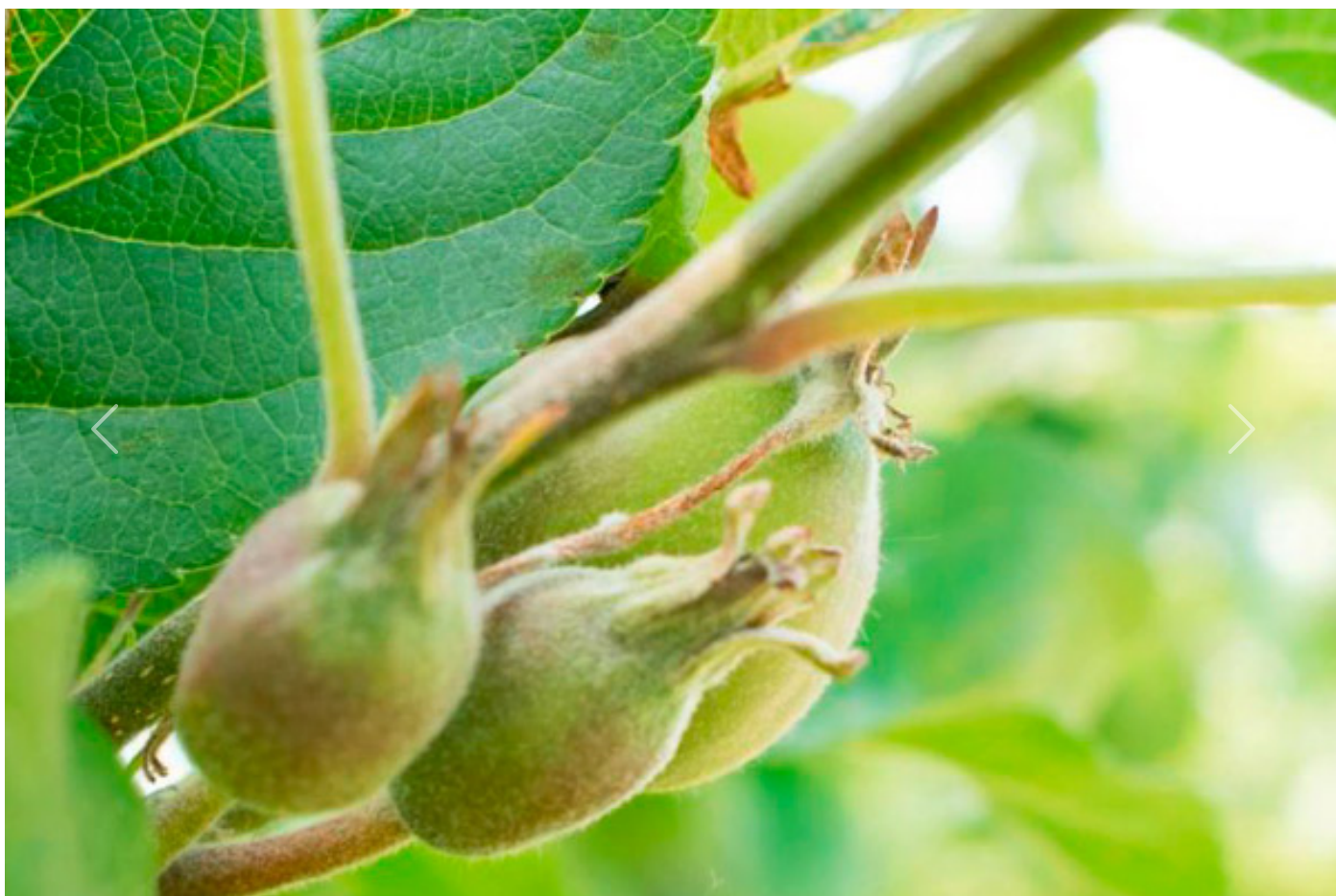

Agrotechnikai tevékenységek a gyümölcsösben májusban

Автор(и): ас. Кирил Кръстев, Институт по декоративни и лечебни растения – София

Дата: 07.05.2025 *Брой:* 5/2025

Májusban az agrometeorológiai feltételeket instabil időjárás fogja meghatározni, a hőmérsékletek és csapadékmennyiségek a hónapra jellemző klimatikus normák közelében lesznek. A hónap folyamán a tavaszi fagyok által nem érintett gyümölcsültetvényekben a terméskötődés kialakulása és a termésmegkötődés megnövekedése következik be.

A május havi átlaghőmérséklet a norma körül és felett lesz, ami a legtöbb területen 24-25 °C között, a Fekete-tenger partján 20-23 °C, a hegyvidékeken pedig 5 és 15 °C között mozog.

A havi csapadékösszeg országos átlagban a normál körül, és annál alacsonyabb lesz, ami az alföldi területeken 50-70 l/nm, a hegyvidéki területeken pedig 80-100 l/nm között van.

Nyugat- és Közép-Bulgária felett a klimatikus normához közeli, 60-90 l/nm mennyiségű csapadék várható. A csapadék valószínűsége Kelet-Bulgáriában lényegesen alacsonyabb, ahol az idő gyakrabban napos és valamivel szárazabb lesz. Az ott várható csapadék a klimatikus normák alatt lesz – akár 35-40 l/nm is.

Az első tíz nap végére a nappali értékek elérik a 28-33 °C-ot, egyes helyeken akár a 35 °C-ot is, ami felgyorsítja a vegetációs folyamatokat a gyümölcsültetvényekben. Sok napsütéses óra és délutáni csapadék várható, főként a hegyvidékeken.

A hónap első tíz napja alatt jelentős csapadékmennyiség hullik le, főként Nyugat- és Közép-Bulgáriában. A jégverés valószínűsége is magas. A nappali hőmérséklet 23-25°C között lesz, Kelet-Bulgária felett valamivel alacsonyabb – akár 20-22°C is.

A második tíz nap több napsütéssel kezdődik. A hőmérsékletek a szokásos értékek közelében maradnak. A csapadék valószínűsége Kelet-Bulgáriában alacsonyabb lesz. A nappali hőmérsékletek a májusi normálhoz közeleiek lesznek, és 25-29°C között mozognak, Kelet-Bulgária felett 24-25°C körül.

Május második tíz napjának végéhez közeledve enyhe hőmérsékletcsökkenés és alacsonyabb hőmérsékletek várhatók. A légkör ismét instabil lesz. Kialakulnak a feltételek a csapadék, jégverés és zivatarok számára, 2000-2200 m tengerszint feletti magasság felett pedig hó is hullhat.

Jégverés esetén tanácsos az érintett ültetvényeket első adandó alkalommal réztartalmú fungicidekkel kezelni, hogy a sebek gyorsabb gyógyulását biztosítsák és csökkentsék a kórokozók általi másodlagos fertőzések kockázatát.

A harmadik tíz nap első napjaiban az időjárás instabil lesz, és az időszakra jellemzően hideg marad. Sok helyen délután rövid ideig tartó záporok és zivatarok lesznek. Az időszak végére a csapadék csökken, a hőmérséklet pedig emelkedni fog, ami felgyorsítja a gyümölcsültetvények fejlődését. Aszályos időszak is várható, a csapadék kevesebb helyen fordul elő. A nappali értékek május 23-24-ig 25-27 °C között, a hónap végéhez közeledve pedig 35-37 °C között lesznek.

Gyümölcscsemetekertekben

A csemetekertekben figyelemmel kísérik az oltványfejek megfelelő fejlődését. Szükség esetén újabb sarjhúzást végeznek a tőgyökértől eredő hajtásokon. Ha fennáll a beforgás veszélye, a tavasszal áttözött tőgyökerek kötéseit meglazítják. A vetőágyakat, anyaültetvényeket és csemetekerteket megművelik. Szükség esetén a vetőágyak növényeit ritkítják.

Gyümölcsösökben

A virágzás befejezése után a méhcsaládokat más helyszínre szállítják – legalább 5 km távolságra.

Újonnan telepített, váza vagy javított váza alakú koronájú barackültetvényekben formáló metszést végeznek.

Ügyelnek az újonnan telepített ültetvényekben a fák megfelelő gyökeresedésére és fejlődésére – kapálás, sarjhúzás, szükség esetén öntözés. A fiatal, sűrű ültetvények fáit a drótkötélzethez kötik. Az erőteljes két- és hároméves ágakat meghajlítják és a drótokhoz kötik, hogy csökkentsék vegetatív növekedési erélyüket. Fiatal – 2-3 éves – ültetvényekben a vezérágon – a központi ágon – lévő termésmegkötődés egy részét eltávolítják. Folytatódik a barack termésének ritkítása.

A terméshullás teljes befejezése után az ültetvényeket öntözik. A zöldtrágyanövények szerves anyagát elássák.

A talajt gyommentesen tartják és rendszeres sekély műveléssel, kultivátorral vagy boronával lazítják.

A hónap végén a termő fák tápanyag-utánpótlását végzik 15-20 kg/dka ammónium-nitráttal vagy ugyanannyi más nitrogéntartalmú műtrágyával, majd sekély talajműveléssel. Aszály esetén öntözést végeznek.

Folytatódik a korai cseresznyefajták betakarítása.

Eperültetvényekben

Folytatódik a hűtött eper sarjvesszők tavaszi-nyári ültetése. Ültetés után permetező öntözést alkalmaznak. Az áprilisban ültetett területeket gyomlálják. Magasabb régiókban a hónap végéig szalmát terítenek a virágzat alá.

Folytatódik a betakarítás. Ha a gyümölcsöket hosszabb távolságra szállítják, kissé korábban is szedhetik.

A gyümölcserés idején bekövetkező aszály esetén permetező vagy felületi (gravitációs) öntözés szükséges.

Málnaültetvényekben

Rendszeres talajművelést végeznek. Egyes fajták vesszőit a tartószerkezethez kötik, a többi fajtánál pedig ügyelnek arra, hogy ne hajoljanak le a sorok közé. Virágzás idején célszerű 10 dkánként két méhcsaládot biztosítani.

Feketeribizli ültetvényekben

Folytatódik a gyökeresedő ágyak gondozása – művelés és öntözés. A gyenge és felesleges tőhajtásokat eltávolítják. Aszály esetén bőséges öntözést végeznek. Megkezdődik a feketeribizli gyümölcsök betakarításának megszervezése.

Egyéb növények ültetvényeiben

A citrom tőgyökereit növekvő szemmel oltják. Folytatódik a datolyaszilva oltása.

A talajfelszín gyommentesen tartják és rendszeres sekély műveléssel lazítják. A második tíz napig gyakori és rendszeres öntözést biztosítanak.

Folytatódik a *Actinidia chinensis* szabadföldi ültetése. Ültetés után öntözést végeznek. A kivi indákat rendszeresen kötik a kisegítő tartóágakhoz. A törzs ne csavarodjon a tartóág köré, és az azon lévő oldalhajtásokat eltávolítják. 10 dka kiviültetvényenként három méhcsaládot biztosítanak.